

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง โฆษณาคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอนการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำไปตีประกาศที่กรมวิชาการเกษตร และที่ในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันตีประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้มายื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ จำนวน ๗ พันธุ์ ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังนี้

๑. ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ลูกผสมปทุมมา) (*Curcuma hybrid*) พันธุ์ร็อฟ สตาร์ (RoPF Star)
๒. ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ประกายดาว) [*Curcuma myanmarensis* (W. J. Kress) Škorničk.] พันธุ์ร็อฟ พิงค์กี้ (RoPF Pinky)
๓. ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ประกายดาว) [*Curcuma myanmarensis* (W. J. Kress) Škorničk.] พันธุ์ร็อฟ ดีซายร์ (RoPF Desire)
๔. ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ประกายดาว) [*Curcuma myanmarensis* (W. J. Kress) Škorničk.] พันธุ์ร็อฟ เวอร์จิ้น (RoPF Virgin)
๕. ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ประกายดาว) [*Curcuma myanmarensis* (W. J. Kress) Škorničk.] พันธุ์ร็อฟ โรมานซ์ (RoPF Romance)
๖. ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ประกายดาว) [*Curcuma myanmarensis* (W. J. Kress) Škorničk.] พันธุ์ร็อฟ บลัชชิ่ง (RoPF Blushing)
๗. ดอรัสทีเนีย (*Dorstenia hybrid*) พันธุ์กรีนเจม (Green Gem)

กรมวิชาการเกษตรได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพันธุ์พืชดังกล่าวให้ทราบโดยทั่วกัน ปราบกฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และหากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิสูจน์ ว่าการยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบ ให้แจ้งที่กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๕๔๐-๗๒๑๔ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันตีประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์)
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร/

ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ลูกผสมปทุมมา) (*Curcuma hybrid*)
พันธุ์รอล์ฟ สตาร์ (RoPF Star)

ผู้ยื่นขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล มุลนิธิโครงการหลวง
ที่อยู่ 65 หมู่ 1 ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์ 053 810 765-8

แหล่งที่มาและประวัติ

โครงการ “การพัฒนาพันธุ์ไม้ดอกวงศ์ขิง” ซึ่งได้รับทุนอุดหนุนจากมูลนิธิโครงการหลวง ได้รวบรวมพันธุ์พืชสกุล *Curcuma* จากแหล่งกำเนิดต่าง ๆ ในปี พ.ศ. 2540 ผสมพันธุ์และคัดเลือกลูกผสมอย่างต่อเนื่อง โดยผสมระหว่าง ปทุมรัตน์ กับ ปทุมมา และในปี พ.ศ. 2560 ได้คัดเลือกลูกผสมที่มีลักษณะใบประดับและช่อดอก จึงนำไปเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเพื่อเพิ่มปริมาณก่อนนำไปปลูกทดสอบในแปลงเกษตรกรต่อไป คุณภาพดอกขึ้นอยู่กับขนาดหัว จำนวนต้วมีผลต่อคุณภาพของหัวพันธุ์

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ไม้ดอกสกุลขมิ้น ชื่อวิทยาศาสตร์ *Curcuma hybrid* ชื่อวงศ์ Zingiberaceae
ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก

ราก ระบบรากฝอย ปลายรากมีลักษณะบวมพองเป็นตุ่ม ทำหน้าที่เก็บสะสมอาหาร

ต้น สูงประมาณ 45 เซนติเมตร กว้างประมาณ 40 เซนติเมตร ลำต้นเทียมสูงประมาณ 17 เซนติเมตร

ใบ ใบเป็นใบเดี่ยว เรียวแหลม กว้างประมาณ 5 เซนติเมตร ยาวประมาณ 21 เซนติเมตร แผ่นใบเรียบไม่มีขน ขอบใบเรียบ กาบใบสีเขียวโคนแดง เส้นกลางใบเป็นร่องตื้น ก้านใบยาวประมาณ 12 เซนติเมตร

ดอก ช่อดอก เกิดจากปลายลำต้นเทียมความสูงช่อดอกประมาณ 40 เซนติเมตร ก้านช่อดอกยาวประมาณ 28 เซนติเมตร ขนาดช่อดอกยาวประมาณ 12 เซนติเมตร กว้างประมาณ 7.5 เซนติเมตร ใบประดับส่วนล่างสีเขียวแต่มีสีแดงอมม่วง ปลายสีเขียว ไม่มีขน ขนาดกว้างประมาณ 3 เซนติเมตร ยาวประมาณ 3 เซนติเมตร ใบประดับส่วนบนสีแดงอมม่วง ปลายสีเขียว น้ำตาล กว้างประมาณ 3 เซนติเมตร ยาวประมาณ 5 เซนติเมตร ดอกจริง เป็นดอกที่ไม่มีก้านดอก กลีบดอกสีขาว ปลายกลีบสีม่วงเข้ม กลีบดอก 1 กลีบเปลี่ยนรูปเป็นปาก ปากมีสันตามแนวยาว 2 สัน ด้านในของสันเป็นสีเหลือง กลีบสแตมิโนด หรือเกสรเพศผู้เป็นหมันเปลี่ยนแปลงไปคล้ายกลีบดอก (petaloid staminode) สีขาว ดอกจริงมีขนาด กว้างประมาณ 1 เซนติเมตร ยาวประมาณ 1.5 เซนติเมตร กลีบเลี้ยงสีขาวค่อนข้างใส โคนกลีบดอกและกลีบเลี้ยงเชื่อมกันเป็นรูปกรวย

ผล/ฝัก/เมล็ด ไม้ติดผล

ลักษณะอื่นๆ

1. อายุตั้งแต่ปลูกลงโดยใช้หัวขนาดใหญ่ถึงออกดอก 70 - 80 วัน
2. การแตกหน่อใหม่เฉลี่ย 4 - 5 หน่อ/กอ/ปี

ลักษณะเด่น

1. กลีบประดับส่วนบนสีแดงอมม่วง ปลายกลีบแต้มสีเขียวน้ำตาลโคนกลีบประดับส่วนล่างมีสีเขียวฉาบด้วยสีแดงอมม่วง ปลายกลีบประดับส่วนล่างมีสีเขียว ขนาดใหญ่ ก้านยาวเหมาะสำหรับเป็นไม้ตัดดอก ไม้กระถาง และไม้ประดับแปลง
2. การใช้งานช่อดอก ตัดเมื่อดอกจริงบาน 1 ใน 2 ของช่อดอก มีอายุการปักแจกันได้นาน 7- 10 วัน

ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ลูกผสมปทุมมา) พันธุ์ร็อฟ สตาร์ (RoPF Star)

ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ประกายดาว) [*Curcuma myanmarensis* (W. J. Kress) Škorničk.]
พันธุ์รอล์ฟ พิงค์กี้ (RoPF Pinky)

ผู้ยื่นขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล   มูลนิธิโครงการหลวง
ที่อยู่   65 หมู่ 1 ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์   053 810 765-8

แหล่งที่มาและประวัติ

โครงการ “การพัฒนาพันธุ์ไม้ดอกวงศ์ขิง” ซึ่งได้รับทุนอุดหนุนจากมูลนิธิโครงการหลวง ได้รวบรวมพันธุ์พืชสกุล *Curcuma* จากแหล่งกำเนิดต่างๆ ในปี พ.ศ. 2559 โดยได้รวบรวมประกายดาว [*Curcuma myanmarensis* (W. J. Kress) Škorničk.] ที่มีใบประดับสีต่างๆซึ่งเป็นพืชป่าของสหภาพเมียนมาร์ แล้วนำมาปลูกประเมินลักษณะในพื้นที่สถานีเกษตรหลวงปางดะ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อหาพันธุ์ที่เหมาะสมในการปลูกตัดดอกเชิงการค้า ซึ่งพบว่ามิโคลนที่มีใบประดับสีชมพูอ่อน ซึ่งมีฤดูดอกยาวกว่าพืชสกุล *Curcuma* ของประเทศไทย จึงนำไปเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเพื่อเพิ่มปริมาณก่อนนำไปปลูกทดสอบในแปลงเกษตรกรต่อไป

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท   ชื่อไทย ไม้ดอกสกุลขมิ้น ชื่อวิทยาศาสตร์ [*Curcuma myanmarensis* (W. J. Kress) Škorničk.] ชื่อวงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก

ราก   เป็นระบบรากฝอย ปลายรากมีลักษณะบวมพองเป็นตุ่ม ทำหน้าที่เก็บสะสมอาหาร คุณภาพดอกขึ้นอยู่กับขนาดหัว จำนวนตุ่มรากสะสมอาหารมีผลต่อคุณภาพของหัวพันธุ์

ต้น   สูงประมาณ 68 เซนติเมตร กว้างประมาณ 52 เซนติเมตร ลำต้นเทียมสูงประมาณ 38 เซนติเมตร

ใบ   ใบเป็นใบเดี่ยว รูปรีกว้างประมาณ 15.5 เซนติเมตร ยาวประมาณ 44 เซนติเมตร แผ่นใบมีร่องเป็นคลื่นระหว่างเส้นใบ ไม่มีขน ขอบใบเรียบ กาบใบสีเขียวโคนแดง เส้นกลางใบเป็นร่องตื้น ก้านใบยาวประมาณ 23 เซนติเมตร

ดอก   ช่อดอก เกิดจากปลายลำต้นเทียมความสูงช่อดอกประมาณ 44 เซนติเมตร ก้านช่อดอกยาวประมาณ 30 เซนติเมตร ขนาดช่อดอกยาวประมาณ 13 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 5.5 เซนติเมตร ใบประดับส่วนล่างมีสีเขียว ไม่มีขน ขนาดกว้างประมาณ 2 เซนติเมตร ยาวประมาณ 3 เซนติเมตร ใบประดับส่วนบนมีสีชมพูอ่อน กว้างประมาณ 2 เซนติเมตร ยาวประมาณ 1.5 เซนติเมตร ดอกจริง เป็นดอกที่ไม่มีก้านดอก โดยกลีบดอก 1 กลีบเปลี่ยนรูปเป็นปาก กลีบดอกมีสีเหลือง ปลายกลีบสีเหลือง กลีบสแตมินอด หรือเกสรเพศผู้เป็นหมัน เปลี่ยนแปลงไปคล้ายกลีบดอก (petaloid staminode) สีเหลือง ดอกจริง กว้างประมาณ 0.6 เซนติเมตร ยาวประมาณ 0.8 เซนติเมตร กลีบเลี้ยงสีเหลืองเกือบเสมอกับกลีบดอก โคนกลีบดอกและกลีบเลี้ยงเชื่อมกันเป็นรูปกรวย

ผล/ฝัก/เมล็ด   ติดฝัก เมล็ดมีรูปรี ความยาวประมาณ 0.5 เซนติเมตร กว้างประมาณ 0.1 เซนติเมตร

ลักษณะอื่นๆ

1. อายุตั้งแต่ปลูกโดยใช้หัวขนาดใหญ่ถึงออกดอก 70- 80 วัน
2. การแตกหน่อใหม่เฉลี่ย 4 - 5 หน่อ/กอ/ปี
3. อายุการปักแจกันนาน 7- 10 วัน หากตัดเมื่อดอกจริงบาน 1 ใน 2 ของช่อดอก
4. เหมาะสำหรับเป็นไม้ตัดดอก ไม้กระถาง และไม้ประดับแปลง

ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ประกายดาว) พันธุ์รอฟฟ์ พิงค์กี้ (RoPF Pinky)

ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ประกายดาว) [*Curcuma myanmarensis* (W. J. Kress) Škorničk.]
พันธุ์รอर्फ ดีซายร์ (RoPF Desire)

ผู้ยื่นขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล   มูลนิธิโครงการหลวง
ที่อยู่   65 หมู่ 1 ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์   053 810 765-8

แหล่งที่มาและประวัติ

โครงการ “การพัฒนาพันธุ์ไม้ดอกวงศ์ขิง” ซึ่งได้รับทุนอุดหนุนจากมูลนิธิโครงการหลวง ได้รวบรวมพันธุ์พืชสกุล *Curcuma* จากแหล่งกำเนิดต่างๆ ในปี พ.ศ. 2559 โดยได้รวบรวมประกายดาว [*Curcuma myanmarensis* (W. J. Kress) Škorničk.] ที่มีใบประดับสีต่างๆ ซึ่งเป็นพืชป่าของสภาพเมียนมาร์ แล้วนำมาปลูกประเมินลักษณะในพื้นที่สถานีเกษตรหลวงปางดะ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อหาพันธุ์ที่เหมาะสมในการปลูกตัดดอกเชิงการค้า ซึ่งพบว่ามีโคลนที่มีใบประดับสีชมพู มีฤดูดอกยาวกว่าพืชสกุล *Curcuma* ของประเทศไทย จึงนำไปเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเพื่อเพิ่มปริมาณก่อนนำไปปลูกทดสอบในแปลงเกษตรกรต่อไป

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท   ชื่อไทย ไม้ดอกสกุลขมิ้น ชื่อวิทยาศาสตร์ [*Curcuma myanmarensis* (W. J. Kress) Škorničk.] ชื่อวงศ์ Zingiberaceae

ราก   เป็นระบบรากฝอย ปลายรากมีลักษณะบวมพองเป็นตุ่ม ทำหน้าที่เก็บสะสมอาหาร คุณภาพดอกขึ้นอยู่กับขนาดหัว จำนวนตุ่มรากสะสมอาหารมีผลต่อคุณภาพของหัวพันธุ์

ต้น   สูงประมาณ 62 เซนติเมตร กว้างประมาณ 62 เซนติเมตร ลำต้นเทียมสูงประมาณ 53 เซนติเมตร

ใบ   ใบเป็นใบเดี่ยว รูปรี กว้างประมาณ 14 เซนติเมตร ยาวประมาณ 39 เซนติเมตร แผ่นใบมีร่องเป็นคลื่นระหว่างเส้นใบ ไม่มีขน ขอบใบเรียบ กาบใบสีเขียวโคนแดง เส้นกลางใบเป็นร่องตื้น ก้านใบยาวประมาณ 18.5 เซนติเมตร

ดอก   ช่อดอก เกิดจากปลายลำต้นเทียมความสูงช่อดอกประมาณ 40.5 เซนติเมตร ก้านช่อดอกยาวประมาณ 28 เซนติเมตร ขนาดช่อดอกยาวประมาณ 11.5 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 5.5 เซนติเมตร ใบประดับส่วนล่างมีสีเขียว ไม่มีขน ขนาดกว้างประมาณ 2 เซนติเมตร ยาวประมาณ 2 เซนติเมตร ใบประดับส่วนบนสีชมพู กว้างประมาณ 1.8 เซนติเมตร ยาวประมาณ 4.5 เซนติเมตร ดอกจริง เป็นดอกที่ไม่มีก้านดอก โดยกลีบดอก 1 กลีบเปลี่ยนรูปเป็นปาก กลีบดอกสีเหลือง ปลายกลีบมีสีเหลือง กลีบสแตมิโนด หรือเกสรเพศผู้เป็นหมันเปลี่ยนแปลงไปคล้ายกลีบดอก (petaloid staminode) สีเหลือง ดอกจริง กว้างประมาณ 0.6 เซนติเมตร ยาวประมาณ 0.8 เซนติเมตร กลีบเลี้ยงสีเหลืองเกือบเสมอทั้งกลีบ โคนกลีบดอกและกลีบเลี้ยงเชื่อมกันเป็นรูปกรวย

ผล/ฝัก/เมล็ด   ติดฝัก เมล็ดมีรูปรี ความยาวประมาณ 0.5 เซนติเมตร กว้างประมาณ 0.1 เซนติเมตร

ลักษณะอื่นๆ

1. อายุตั้งแต่ปลุกโดยใช้หัวขนาดใหญ่ถึงออกดอก 70- 80 วัน
2. การแตกหน่อใหม่เฉลี่ย 4 - 5 หน่อ/กอ/ปี
3. อายุการปักแจกันนาน 7- 10 วัน หากตัดเมื่อดอกจริงบาน 1 ใน 2 ของช่อดอก
4. เหมาะสำหรับเป็นไม้ตัดดอก ไม้กระถาง และไม้ประดับแปลง

ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ประกายดาว) พันธุ์รอฟฟ์ ดีซายร์ (RoPF Desire)

ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ประกายดาว) [*Curcuma myanmarensis* (W. J. Kress) Škorničk.]
พันธุ์รอฟฟ์ เวอร์จิ้น (RoPF Virgin)

ผู้ยื่นขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล   มูลนิธิโครงการหลวง
ที่อยู่   65 หมู่ 1 ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์   053 810 765-8

แหล่งที่มาและประวัติ

โครงการ “การพัฒนาพันธุ์ไม้ดอกวงศ์ขิง” ซึ่งได้รับทุนอุดหนุนจากมูลนิธิโครงการหลวง ได้รวบรวมพันธุ์พืชสกุล *Curcuma* จากแหล่งกำเนิดต่างๆ ในปี พ.ศ. 2559 โดยได้รวบรวมประกายดาว [*Curcuma myanmarensis* (W. J. Kress) Škorničk.] ที่มีใบประดับสีต่างๆ ซึ่งเป็นพืชป่าของสภาพเมียนมาร์ แล้วนำมาปลูกประเมินลักษณะในพื้นที่สถานีเกษตรหลวงปางดะ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อหาพันธุ์ที่เหมาะสมในการปลูกตัดดอกเชิงการค้า ซึ่งพบว่ามีโคลนที่มีใบประดับสีขาว ซึ่งมีฤดูดอกยาวกว่าพืชสกุล *Curcuma* ของประเทศไทย จึงนำไปเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเพื่อเพิ่มปริมาณก่อนนำไปปลูกทดสอบในแปลงเกษตรกรต่อไป

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท   ชื่อไทย ไม้ดอกสกุลขมิ้น ชื่อวิทยาศาสตร์ [*Curcuma myanmarensis* (W. J. Kress) Škorničk.] ชื่อวงศ์ Zingiberaceae

ราก   เป็นระบบรากฝอย ปลายรากมีลักษณะบวมพองเป็นตุ่ม ทำหน้าที่เก็บสะสมอาหาร คุณภาพดอกขึ้นอยู่กับขนาดหัว จำนวนตุ่มรากสะสมอาหารมีผลต่อคุณภาพของหัวพันธุ์

ต้น   สูงประมาณ 67 เซนติเมตร กว้างประมาณ 59 เซนติเมตร ลำต้นเทียมสูงประมาณ 30 เซนติเมตร

ใบ   ใบเป็นใบเดี่ยว รูปรีกว้างประมาณ 13 เซนติเมตร ยาวประมาณ 42 เซนติเมตร แผ่นใบมีร่องเป็นคลื่นระหว่างเส้นใบ ไม่มีขน ขอบใบเรียบ กาบใบสีเขียวโคนสีแดง บริเวณเส้นกลางใบเป็นร่องตื้น ก้านใบยาวประมาณ 25 เซนติเมตร

ดอก   ช่อดอก เกิดจากปลายลำต้นเทียมความสูงช่อดอกประมาณ 49 เซนติเมตร ก้านช่อดอกยาวประมาณ 36 เซนติเมตร ขนาดช่อดอกยาวประมาณ 12.5 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 4.8 เซนติเมตร ใบประดับส่วนล่างมีสีเขียว ไม่มีขน ขนาดกว้างประมาณ 1.8 เซนติเมตร ยาวประมาณ 2 เซนติเมตร ใบประดับส่วนบนมีสีขาว กว้างประมาณ 1.8 เซนติเมตร ยาวประมาณ 4.5 เซนติเมตร ดอกจริง เป็นดอกที่ไม่มีก้านดอก โดยกลีบดอก 1 กลีบเปลี่ยนรูปเป็นปาก กลีบดอกสีเหลือง ปลายกลีบมีสีเหลืองกลีบสแตมิโนด หรือเกสรเพศผู้เป็นหมันเปลี่ยนแปลงไปคล้ายกลีบดอก (petaloid staminode) สีเหลือง ดอกจริง กว้างประมาณ 0.6 เซนติเมตร ยาวประมาณ 0.8 เซนติเมตร กลีบเลี้ยงสีเหลืองเกือบเสมอ กลีบดอก โคนกลีบดอกและกลีบเลี้ยงเชื่อมกันเป็นรูปกรวย

ผล/ฝัก/เมล็ด   ติดฝัก เมล็ดมีรูปรี ความยาวประมาณ 0.5 เซนติเมตร กว้างประมาณ 0.1 เซนติเมตร

ลักษณะอื่นๆ

1. อายุตั้งแต่ปลูกโดยใช้หัวขนาดใหญ่ถึงออกดอก 70- 80 วัน
2. การแตกหน่อใหม่เฉลี่ย 4 - 5 หน่อ/กอ/ปี
3. อายุการปักแจกันนาน 7- 10 วัน หากตัดเมื่อดอกจริงบาน 1 ใน 2 ของช่อดอก
4. เหมาะสำหรับเป็นไม้ตัดดอก ไม้กระถาง และไม้ประดับแปลง

ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ประกายดาว) พันธุ์รอฟฟ์ เวอร์จิ้น (RoPF Virgin)

ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ประกายดาว) [*Curcuma myanmarensis* (W. J. Kress) Škorničk.]
พันธุ์รอฟฟ์ โรมานซ์ (RoPF Romance)

ผู้ยื่นขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล   มูลนิธิโครงการหลวง
ที่อยู่   65 หมู่ 1 ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์   053 810 765-8

แหล่งที่มาและประวัติ

โครงการ “การพัฒนาพันธุ์ไม้ดอกวงศ์ขิง” ซึ่งได้รับทุนอุดหนุนจากมูลนิธิโครงการหลวง ได้รวบรวมพันธุ์พืชสกุล *Curcuma* จากแหล่งกำเนิดต่างๆ ในปี พ.ศ. 2559 โดยได้รวบรวมประกายดาว [*Curcuma myanmarensis* (W. J. Kress) Škorničk.] ที่มีใบประดับสีต่าง ๆ ซึ่งเป็นพืชป่าของสภาพเมียนมาร์ แล้วนำมาปลูกประเมินลักษณะในพื้นที่สถานีเกษตรหลวงปางดะ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อหาพันธุ์ที่เหมาะสมในการปลูกตัดดอกเชิงการค้า ซึ่งพบว่ามีโคลนที่มีใบประดับสีชมพูอ่อน ปลายกลีบประดับมีสีชมพู มีฤดูดอกยาวกว่าพืชสกุล *Curcuma* ของประเทศไทย จึงนำไปเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเพื่อเพิ่มปริมาณก่อนนำไปปลูกทดสอบในแปลงเกษตรกรต่อไป

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท   ชื่อไทย ไม้ดอกสกุลขมิ้น ชื่อวิทยาศาสตร์ [*Curcuma myanmarensis* (W. J. Kress) Škorničk.] ชื่อวงศ์ Zingiberaceae

ราก   เป็นระบบรากฝอย ปลายรากมีลักษณะบวมพองเป็นตุ่ม ทำหน้าที่เก็บสะสมอาหาร คุณภาพดอกขึ้นอยู่กับขนาดหัว จำนวนตุ่มรากสะสมอาหารมีผลต่อคุณภาพของหัวพันธุ์

ต้น   สูงประมาณ 67 เซนติเมตร กว้างประมาณ 52 เซนติเมตร ลำต้นเทียมสูงประมาณ 42 เซนติเมตร

ใบ   ใบเป็นใบเดี่ยว รูปรีกว้างประมาณ 13.5 เซนติเมตร ยาวประมาณ 53 เซนติเมตร แผ่นใบมีร่องเป็นคลื่นระหว่างเส้นใบ ไม่มีขน ขอบใบเรียบ กาบใบสีเขียวโคนสีแดง เส้นกลางใบเป็นร่องตื้น ก้านใบยาวประมาณ 22 เซนติเมตร

ดอก   ช่อดอก เกิดจากปลายลำต้นเทียมความสูงช่อดอกประมาณ 37 เซนติเมตร ก้านช่อดอกยาวประมาณ 26 เซนติเมตร ขนาดช่อดอกยาวประมาณ 12.5 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 5 เซนติเมตร ใบประดับส่วนล่างมีสีเขียว ไม่มีขน ขนาดกว้างประมาณ 1.5 เซนติเมตร ยาวประมาณ 2.5 เซนติเมตร ใบประดับส่วนบนมีสีชมพูอ่อน ปลายมีสีชมพู กว้างประมาณ 2 เซนติเมตร ยาวประมาณ 5.5 เซนติเมตร ดอกจริง เป็นดอกที่ไม่มีก้านดอก โดยกลีบดอก 1 กลีบเปลี่ยนรูปเป็นปาก กลีบดอกสีเหลือง ปลายกลีบมีสีเหลือง กลีบสแตมินอดหรือเกสรเพศผู้เป็นหมันเปลี่ยนแปลงไปคล้ายกลีบดอก (petaloid staminode) สีเหลือง ดอกจริงกว้างประมาณ 0.6 เซนติเมตร ยาวประมาณ 0.8 เซนติเมตร กลีบเลี้ยงสีเหลือง เกือบเสมอกับกลีบ โคนกลีบดอกและกลีบเลี้ยงเชื่อมกันเป็นรูปกรวย

ผล/ฝัก/เมล็ด
ลักษณะอื่นๆ

ติดฝัก เมล็ดมีรูปรี ความยาวประมาณ 0.5 เซนติเมตร กว้างประมาณ 0.1เซนติเมตร

1. อายุตั้งแต่ปลูกโดยใช้หัวขนาดใหญ่ถึงออกดอก 70 - 80 วัน
2. การแตกหน่อใหม่เฉลี่ย 4 - 5 หน่อ/กอ/ปี
3. อายุการปักแจกันนาน 7- 10 วัน หากตัดเมื่อดอกจริงบาน 1 ใน 2 ของช่อดอก
4. เหมาะสำหรับเป็นไม้ตัดดอก ไม้กระถาง และไม้ประดับแปลง

ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ประกายดาว) พันธุ์รอฟฟ์ โรมานซ์ (RoPF Romance)

ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ประกายดาว) [*Curcuma myanmarensis* (W. J. Kress) Škorničk.]
พันธุ์รอปฟ์ บลัชชิ่ง (RoPF Blushing)

ผู้ยื่นขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล   มูลนิธิโครงการหลวง
ที่อยู่   65 หมู่ 1 ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์   053 810 765-8

แหล่งที่มาและประวัติ

โครงการ “การพัฒนาพันธุ์ไม้ดอกวงศ์ขิง” ซึ่งได้รับทุนอุดหนุนจากมูลนิธิโครงการหลวง ได้รวบรวมพันธุ์พืชสกุล *Curcuma* จากแหล่งกำเนิดต่างๆ ในปี พ.ศ. 2559 โดยได้รวบรวมประกายดาว [*Curcuma myanmarensis* (W. J. Kress) Škorničk.] ที่มีใบประดับสีต่างๆ ซึ่งเป็นพืชป่าของสหภาพเมียนมาร์ แล้วนำมาปลูกประเมินลักษณะในพื้นที่สถานีเกษตรหลวงปางดะ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่เพื่อหาพันธุ์ที่เหมาะสมในการปลูกตัดดอกเชิงการค้า ซึ่งพบว่ามิโคลนที่มีกลีบประดับสีขาว และแต้มปลายกลีบประดับเป็นสีชมพูอ่อนมาก ซึ่งมีฤดูดอกยาวกว่าพืชสกุล *Curcuma* ของประเทศไทย จึงนำไปเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเพื่อเพิ่มปริมาณ ก่อนนำไปปลูกทดสอบในแปลงเกษตรกรต่อไป

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท   ชื่อไทย ไม้ดอกสกุลขมิ้น ชื่อวิทยาศาสตร์ [*Curcuma myanmarensis* (W. J. Kress) Škorničk.] ชื่อวงศ์ Zingiberaceae

ราก   เป็นระบบรากฝอย ปลายรากมีลักษณะบวมพองเป็นตุ่ม ทำหน้าที่เก็บสะสมอาหาร คุณภาพดอกขึ้นอยู่กับขนาดหัว จำนวนตุ่มรากสะสมอาหารมีผลต่อคุณภาพของหัวพันธุ์

ต้น   สูงประมาณ 63 เซนติเมตร กว้างประมาณ 52 เซนติเมตร ลำต้นเทียมสูงประมาณ 32 เซนติเมตร

ใบ   ใบเป็นใบเดี่ยว รูปรีกว้างประมาณ 15 เซนติเมตร ยาวประมาณ 40 เซนติเมตร แผ่นใบมีร่องเป็นคลื่นระหว่างเส้นใบ ไม่มีขน ขอบใบเรียบ กาบใบสีเขียวโคนกาบใบสีแดง เส้นกลางใบเป็นร่องตื้น ก้านใบยาวประมาณ 18 เซนติเมตร

ดอก   ช่อดอก เกิดจากปลายลำต้นเทียมความสูงช่อดอกประมาณ 44 เซนติเมตร ก้านช่อดอกยาวประมาณ 30 เซนติเมตร ขนาดช่อดอกยาวประมาณ 13 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 6 เซนติเมตร ใบประดับส่วนล่างมีสีเขียว ไม่มีขน ขนาดกว้างประมาณ 1.9 เซนติเมตร ยาวประมาณ 2 เซนติเมตร ใบประดับส่วนบนสีขาว แต้มปลายสีชมพูอ่อนมาก กว้างประมาณ 1.5 เซนติเมตร ยาวประมาณ 4.5 เซนติเมตร ดอกจริง เป็นดอกที่ไม่มีก้านดอก โดยกลีบดอก 1 กลีบเปลี่ยนรูปเป็นปาก กลีบดอกสีเหลือง ปลายกลีบสีเหลือง กลีบสแตมินอดหรือเกสรเพศผู้เป็นหมันเปลี่ยนแปลงไปคล้ายกลีบดอก (petaloid staminode) สีเหลือง ดอกจริงกว้างประมาณ 0.6 เซนติเมตร ยาวประมาณ 0.8 เซนติเมตร กลีบเลี้ยงสีเหลืองเกือบเสมอกันทั้งกลีบ โคนกลีบดอกและกลีบเลี้ยงเชื่อมกันเป็นรูปกรวย

ผล/ฝัก/เมล็ด
ลักษณะอื่นๆ

ติดฝัก เมล็ดมีรูปรี ความยาวประมาณ 0.5 เซนติเมตร กว้างประมาณ 0.1 เซนติเมตร

1. อายุตั้งแต่ปลูกโดยใช้หัวขนาดใหญ่ถึงออกดอก 70 - 80 วัน
2. การแตกหน่อใหม่เฉลี่ย 4 - 5 หน่อ/กอ/ปี
3. อายุการปักแจกันนาน 7-10 วัน หากตัดเมื่อดอกจริงบาน 1 ใน 2 ของช่อดอก
4. เหมาะสำหรับเป็นไม้ตัดดอก ไม้กระถาง และไม้ประดับแปลง

ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ประกายดาว) พันธุ์รอฟฟ์ บลัชซิง (RoPF Blushing)

ดอร์สทีเนีย (*Dorstenia hybrid*)
พันธุ์กรีนเจม (Green Gem)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ - สกุล นายไชยรัตน์ พนาพุดิ
ที่อยู่ เลขที่ 76 ซอยเพชรเกษม 33/6 แขวงบางหว้า เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร 10160
โทรศัพท์ 081-4272623

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ดอร์สทีเนีย (มะพร้าวทะเลทราย) พันธุ์กรีนเจม เป็นลูกไม้ที่เกิดจากการผสมพันธุ์ข้ามชนิดระหว่าง *Dorstenia horwoodii* กับ *D. lavrani* ซึ่งผสมพันธุ์และเพาะเมล็ดโดยนายไชยรัตน์ พนาพุดิ เมื่อปี พ.ศ. 2559 ซึ่งการเพาะเมล็ดชุดนี้ได้คัดเลือกต้นที่มีลักษณะดีเด่น จำนวน 1 ต้น ในปีพ.ศ. 2560 จึงได้ประเมินความดีเด่นหลังจากลักษณะประจำพันธุ์มีความคงตัว โดยพบว่าลักษณะประจำพันธุ์มีความสม่ำเสมอ ทั้งนี้เมื่อต้นปี พ.ศ. 2561 ได้รับรางวัล Premium Award ในงาน Siam Innovo-Flora 2018 ของสมาคมไม้ประดับแห่งประเทศไทย

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ดอร์สทีเนีย ชื่อวิทยาศาสตร์ *Dorstenia hybrid* วงศ์ Moraceae พืชอวบน้ำ ไม่มีเนื้อไม้ อายุหลายปี

ราก ระบบรากแก้ว สีเขียวอ่อน โดยมีรากแขนงสีเขียวอ่อนแผ่ขยายรอบลำต้น โคนรากแก้วที่เชื่อมกับโคนต้นสามารถขยายเป็นโหนด (caudex) เมื่อมีการสะสมอาหารมากพอ

ต้น ลำต้นตั้งตรง มีความสูงจากโคนต้นถึงปลายยอด ประมาณ 12.0 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางโหนดประมาณ 3.1 เซนติเมตร เปลือกสีเทา ผิวโคนต้นแตกแฉกฉีก เนื้อลำต้นสีเขียว ลำต้นมีน้ำยางสีขาว ต้นอายุประมาณ 2 ปี จากการเพาะเมล็ด มีกิ่งแขนงจากโคนต้น จำนวน 1 กิ่ง

ใบ ใบเดี่ยว เรียงเป็นชั้นรอบต้น จำนวน 11 ใบ/รอบ ใบรูปรี (elliptic) แผ่นใบกว้างประมาณ 1.0 เซนติเมตร ยาวประมาณ 4.3 เซนติเมตร แผ่นใบด้านบนสีเขียวเข้มเป็นมัน แผ่นใบด้านล่างสีเขียวอมเทา แผ่นใบเรียบ ขอบใบมีรอยหยักและย่นตลอดทั้งแผ่นใบ เส้นใบสีเขียวอ่อน

ดอก ช่อดอกแบบกระจุกแน่น (head) ฐานรองดอก (receptacle) กว้างประมาณ 1.8 เซนติเมตร ดอกสีเขียวอ่อน มีใบประดับย่อย (phyllaries/involucral bracts) จำนวน 8-12 ใบ ขึ้นกับขนาดดอก ดอกเป็นดอกสมบูรณ์เพศ มีอับเกสรเพศผู้ 2 อับต่อก้านชูเกสรเพศผู้ เกสรเพศผู้สีครีม เกสรเพศเมียใส ไม่มีสี ปลายแฉก

ผล/เมล็ด ยังไม่ติดผล

ดอรัสทีเนียพันธุ์กรีนเจม (Green Gem)